

یادداشت

برون‌رفت از بحران کمبود آب در ایران

رضا بختیاری ، کارشناس کشاورزی

● بحران آب بسیار جدی است. در اکثر مناطق ایران، سطح آب به شدت پایین رفته که بسیار نگران‌کننده است و باید چاره‌ای اندیشید. توسط کارشناس هشدارهایی جدی ناشی از بحران کم‌آبی هرازچندگاهی مطرح می‌شود. بحران کمبود آب در ایران از مرز هشدارها گذشته است. سال‌هاست مقامات دولتی، کارشناسان و شهروندان مسئول در مورد ابعاد رو به گسترش کمبود آب در ایران هشدار می‌دهند. کاهش سطح آب و خشک‌شدن دریاچه‌ها، پایین‌رفتن بستر آب‌های زیرزمینی در بسیاری از نقاط کشور، خشک‌شدن آب برخی رودخانه‌ها، کاهش سطح ذخیره آب پشت اغلب سدهای کشور، تخلیه تعدادی از روستاها در چند دهه گذشته، خالی‌شدن چندین روستا در حاشیه دریاچه هامون، گسترش کویر و بیابان‌های لم‌بیزرع و خشک، هر روز سرزمین ما و ساکنان آن را به سوی یک فاجعه ملی و زیست‌محیطی نزدیک‌تر می‌کند. در مواجهه با بحران آب باید تهدیدها را در فرصت تبدیل کنیم و این مسئله را امری مهم بدانیم که نه‌تنها یک ارگان بلکه تمام مردم ایران موظف به حل این مشکل هستند، چراکه در این موقعیت با یک معادله دوجوهلی مواجهیم؛ یک مجهول آن کمبود آب است که برای آن باید راه‌حل علمی اندیشید و دوم این است که از این تهدید بالقوه چگونه یک فرصت بسازیم. هنر ما عبور آرام و منطقی از چالش کم‌آبی است یعنی با تدبیر، سخت‌کوشی و مدیریت درست با کمترین خسارت باید از آن عبور کرد و مشکلات را شناخت، سپس مردم را آگاه کرد و فرهنگ صرفه‌جویی را جا انداخت. همه مردم به این مسئله آگاه شوند که باید صرفه‌جویی در مصرف آب را از خودمان شروع کنیم و مشکل جامعه را مشکل خود و خانواده خود بدانیم و فرزندان خود را نیز از همان دوران کودکی با استفاده صحیح از طلای آب آشنا کنیم، چراکه آب تنها نعمتی است که جایگزین ندارد و نبود آن حیات را از انسان‌ها و تمام موجودات جهان سلب می‌کند. در واقع بحران کم‌آبی نیز به‌عنوان یک پدیده طبیعی مانند سایر پدیده‌های طبیعی به مدد دانش، آگاهی، برنامه‌ریزی و مدیریت صحیح قابل پیش‌بینی و کنترل است و خسارت‌های ناشی از آن را می‌توان به حداقل رساند. بحران آب و محدودیت منابع آب درحال‌حاضر برای بسیاری از کشورها و در آینده نزدیک برای کشیک‌های جهان به صورت یک معضل جدی باید مورد توجه قرار گیرد. ازاین‌رو باید به دنبال مدیریت آب برای دوره‌های خشک‌سالی بود، نه مدیریت آب در دوره‌های خشک‌سالی.

متأسفانه تاکنون در خشک‌سالی‌های گذشته

به صورت مقطعی عمل کرده‌ایم که به صورت

پرداخت خسارت به کشاورزان، استفاده از

راهکارهای کوتاه‌مدت آب‌رسانی و تلاش‌های دیگری

از این دست به‌هیچ‌وجه کافی نبوده و جای برخورد

جامع و همه‌جانبه همچنان خالی است. شدت

و حجم خسارت‌ها و روند فزاینده آنها به گونه‌ای

است که ایجاب می‌کند تدابیر مؤثرتر و اساسی‌تری

به‌خصوص جهت پیشگیری از این وقایع به عمل

آید. آمار و ارقامی که هرساله از طرف وزارت کشور

اعلام می‌شود خسارت‌های وارده به مزارع در باغ‌ها

و تأسیسات شهری و روستایی، خسارت‌های ناشی

از عدم پوشش گیاهی، جنگلی و مراتع، مسائلی و

مشکل‌های مربوط به فرسایش خاک و هدررفتن

این سرمایه، انهدام رویشگاه‌های طبیعی و منابع

زیست‌محیطی که امید زیادی به احیای دوباره آنها

داریم، سهم بالاتری از آمار را به خود اختصاص

می‌دهد ولی همیشه در حاشیه قرار گرفته‌اند. پس

بیباید قدر این نعمت بزرگ الهی را بدانیم و در حفظ

آن بکوشیم و در پایان هم اشاره‌ای به راه‌حل‌هایی

که برای کمبود آب مطرح می‌شوند، می‌کنیم: از

شیوه مدیریت منابع آب، تغییر روش‌های انتقال آب

از کانال‌های سنتی به کانال‌های بتونی، جلوگیری از

هدررفت آب در شبکه توزیع، رفع فرسودگی شبکه و

تغییر روش‌های آبیاری باغ‌ها و مزارع.

گذر

واردکنندگان خودرو یک‌شنبه میلیاردر می‌شوند

● عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبایی گفت: تجربه سال‌های اخیر نشان داده که واردکنندگان خودرو از موقعیت‌هایی همچون تغییر نرخ ارز سوءاستفاده کرده و یک‌شنبه میلیاردر می‌شوند. ام‌الله امینی در گفت‌وگو با ایسا، اظهار کرد: متأسفانه هیچ نظارتی بر بازار خودروهای وارداتی وجود ندارد و واردکنندگان هر کاری دلشان بخواهد، انجام می‌دهند. او با بیان اینکه بازار خودروهای وارداتی به حال خود رها شده و در وضعیت بدی قرار دارد، خاطرنشان کرد: هنوز یادمان رفته که چند سال پیش، زمانی‌که نرخ دلار از هزار تومان به سه هزار تومان رسید، واردکنندگان خودرو یک‌مرتبه قیمت خودروهایی را که با ارز هزار تومانی وارد کرده بودند، در حد ارز سه هزار تومانی افزایش دادند و یک‌مرتبه دارایی‌شان سه برابر شد.

اقتصاد

فقط یک‌سال‌ونیم تا اجرای مقررات سازمان بین‌المللی دریانوردی برای ممنوعیت حمل نفت کوره باقی است

تناقضی عجیب در وزارت نفت

مسئولان در زیرمجموعه وزارت نفت امیدوارند اجرائی‌شدن مقررات IMO از سال ۲۰۲۵ با ۵ سال وقت اضافه آغاز شود

خواهد رسید. مروج با اشاره به اینکه همواره به نفت کوره نیاز داریم، ادامه می‌دهد: با توجه به اینکه شبکه سوخت گاز طبیعی در کشور در شرف اتمام است و اکثر کشور به شبکه تجهیز شده‌اند، انتظار داریم که مصارف خانگی و صنعتی از گاز طبیعی بهره‌مند شوند اما در برخی ماه‌های سال ممکن است واحد‌ها دچار مشکل شوند؛ زمان‌هایی مانند تعمیرات دوره‌ای، مشکلات پیش‌بینی‌نشده مانند سرما و همین‌طور صادرات. بنابراین باید نفت کوره داشته باشیم که نیاز بخشی از صنعت را تأمین کنیم. به همین دلیل متناسب با شرایط برنامه‌ریزی لازم انجام شده است. مدیر هماهنگی و نظارت بر تولید شرکت ملی پالایش و پخش فراورده‌های نفتی در ادامه با بیان اینکه این طرح‌ها نیازمند تأمین سرمایه و تأمین منابع مالی قابل توجه است، با بهینه‌سازی خوراک می‌توانیم نفت خام خود را با هماهنگی شرکت ملی نفت بهینه کرده و از نفت خام و میعاناتی استفاده کنیم که میزان تولید نفت کوره را به حداقل برساند، درحالی‌که اکنون میعانات عموماً ترکیبات سنگین از جمله نفتا هستند.

هنوز وقت داریم

او با بیان اینکه هنوز اجرای این مقررات قطعی نیست، می‌گوید: سال ۲۰۲۰ قطعی نیست. این تصمیم پیش‌تر به سال‌های ۲۰۱۸، ۲۰۱۹ هم مطرح شده بود و اکنون سال ۲۰۲۰ مطرح شده است. آنچه مسلم است بر اساس آنچه مانی‌تورینگ می‌کنیم شاید تا سال ۲۰۲۵ هم چنین چیزی محقق نشود. با این حال، وظیفه ما هماهنگی با این تصمیم جهانی است که هر زمان اجرائی شد، از برنامه جهانی عقب نباشیم. این مقام مسئول با طیب خاطر می‌افزاید: شرکت‌های معتبر جهان که با ما ارتباط دارند، ادعایی ندارند که اعمال این مقررات قطعا از سال ۲۰۲۰ خواهد بود. بنابراین هنوز زمان داریم، زیرا اجرائی‌شدن این پروژه‌ها در صورتی که تأمین مالی شود، چیزی حدود سه تا چهار سال زمان می‌برد. او ادامه می‌دهد: در بلندمدت و در بازه سه تا چهارساله کاهش تولید نفت کوره و آماده‌سازی پالایشگاه‌ها را در دستور کار قرار می‌دهیم و در کوتاه‌مدت، چگونگی استفاده از خوراک و میعانات گازی و تأمین خوراک کافی برای واحدهای قیرسازی را در نظر داریم. این موارد در جهت کاهش مصرف نفت کوره است. بخشی که باقی می‌ماند هم با

صادر خواهد شد یا در نیروگاه‌ها و دیگر صنایع به مصرف خواهد رسید. این مقام مسئول با بیان اینکه تحریم‌ها به نظر نمی‌رسد در همکاری شرکت‌های خارجی برای آماده‌سازی پالایشگاه‌ها برای کاهش تولید نفت کوره اثری داشته باشد، می‌گوید: هیچ چیز از تحریم مشخص نیست و چیز خاصی عوض نشده است. در این مدت، عملاً خیلی از شرکت‌های ژاپنی و کره‌ای با ما همکاری داشتند و امیدواریم به این همکاری ادامه دهند و اروپایی‌ها هم در همکاری با ایران ثابت‌قدم باشند.

ایران، آماده نیست

ایمان ناصری، مدیرکل خاورمیانه یک مؤسسه مشاور بین‌المللی (موسسه مشاوران بازار نفت و گاز FGE) نیز در گفت‌وگو با «شرق» با بیان اینکه کمتر از دو سال تا روزی که قرار است مقررات کاهش میزان گوگرد موجود در نفت کوره کشتی‌رانی اعمال شود، فاصله داریم، می‌گوید: بحرانی جهانی پیش‌رو داریم که زمزمه‌هایش چندین سال بود شنیده می‌شد، اما همیشه عدم قطعیتی در زمان معرفی این بحران در بازار نفت وجود داشت. حالا این زمان قطعی شده و اول ژانویه ۲۰۲۰ برای آن اعلام شده است. این بحران، بحران نفت کوره است که به واسطه تصمیم نهاد بین‌المللی کشتی‌رانی، این چالش پیش‌روی صنعت نفت جهان قرار گرفته است. ناصری می‌افزاید: همه بازیگران اصلی بازار نفت کوره که هم پالایشگرها هستند و هم کشتی‌ها، بندرها، مخازن، ترمینال‌ها و... به شدت روی این موضوع مطالعه کرده و اقدامات لازم را در نظر گرفته‌اند. در این زمینه پروژه‌های پالایشی در کشورهای مختلف برای آماده‌سازی برای این شوک، به‌ویژه در کره‌جنوبی و کشورهای اروپایی آغاز شده است. به گفته این کارشناس، حدود یک چهارم نفت کوره‌های سرگردان در ایران صادر می‌شود، چون دو سال زمان داریم، ایران حتی اگر امروز تصمیم بگیرد که به سرعت پالایشگاه‌ها را ارتقا دهد، نمی‌تواند همه این نفت کوره با گوگرد بالا را از بین ببرد یا گوگرد آن را کم کند. پروژه‌هایی هست که این کار را انجام می‌دهند، اما از روزی که تصمیم‌گیری شود و منابع مالی تخصیص پیدا کند، سه، چهار سال طول می‌کشد. یکی از راه‌ها این است که ایران این نفت کوره را به سایر بزرگان میانی بفروشد که در پالایشگاه‌های دیگر فراوری کنند یا به صورت تلفیق و آمزاج با نفت‌هایی با گوگرد پایین یا سایر فراورده‌های نفتی با گوگرد پایین، میزان گوگرد را کم کنند. بااین‌حال آنچه از ایران خبر می‌رسد نشان نمی‌دهد که ایران در حال آماده‌سازی برای آن روز است که یک‌سال‌ونیم از آن فاصله داریم. به گزارش «شرق»، کشتی‌هایی که اقیانوس‌های جهان را می‌پیمایند، از نفت کوره سنگین استفاده می‌کنند که بسیار آلوده است. مقررات سازمان بین‌المللی دریانوردی این سوخت را به دلیل سولفور بالای آن هدف گرفته است. مقررات فعلی غلظت سولفور به میزان ۳.۵ درصد را مجاز کرده اما تا سال ۲۰۲۰ کشتی‌ها باید این غلظت را به ۰.۵ درصد کاهش دهند، درحالی‌که اکنون گوگرد موجود در نفت کوره ایران به‌شدت بالاست و به همین دلیل هم تصمیم‌گیران بخش پالایشگاهی، باید کاهش تولید نفت کوره غیراستاندارد را اولویت اصلی کارشان قرار دهند و مشخص کنند تا دو سال آینده با ۴۰۰، ۳۰۰ هزار بشکه نفت کوره چه خواهند کرد.

خبر

توتال در آستانه خروج از فاز ۱۱ پارس جنوبی

● مدیرعامل شرکت توتال رسماً اعلام کرده است که نمی‌تواند به خاطر ایران با آمریکا بجنگد و به‌همین دلیل تصمیم دارد پروژه توسعه این فاز را رها کند.

به گزارش فارس، پاتریک پویانه، مدیرعامل شرکت توتال فرانسه که قرار بود بعد از برجام در قالب یک کنسرسیوم فاز ۱۱ را توسعه دهند؛ گرچه خروج توتال خللی در توسعه این فاز ایجاد نخواهد کرد و به‌ظاهر فعالیت توسعه‌ای این فاز ازسوی شرکت‌های سی‌ان‌پی‌سی و پتروپارس ادامه خواهد یافت.

نکته مهمی که باید به آن اشاره کرد و از جناب آقای زنگنه، وزیر محترم نفت، پرسید این است که اکنون که توتال قصد دارد از پروژه فاز ۱۱ خارج شود، یک وقت اسلام تضعیف نشود؟ زیرا او در مراسم امضای این قرارداد خطاب به متقدنان که گفته بودند اگر توتال از این قرارداد خارج شود، جریمه‌ای در نظر گرفته‌اید، گفته بود: «برخی فکر می‌کنند امضای این قرارداد اسلام را به خطر می‌اندازد، درصورتی‌که این قرارداد اسلام را تقویت می‌کند. اسلام زمانی به خطر می‌افتد که بی‌کاری زیاد شود و سرمایه اصلی و عزت‌نفس ملی از بین برود».

با این گفته‌های زنگنه اینکه اسلام به خطر افتاده است یا خبر را مردم پاسخ خواهند داد.

ایین گزارش حاکی از آن است که بیژن زنگنه رسماً چندی قبل اعلام کرده است طبق قرارداد، درصورتی‌که توتال فرانسه از فعالیت در توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی کنار برود، شرکت سی‌ان‌پی‌سی چین جایگزین آن می‌شود.

زنگنه بسا بیان اینکه «سی‌ان‌پی‌سی چین در صورت جایگزینی، سهام توتال را در اختیار می‌گیرد»، گفت: در صورت خروج طرف چینی از قرارداد نیز شرکت پتروپارس ایران باقی می‌ماند. به گفته زنگنه برای خروج توتال از قرارداد جریمه‌ای وجود ندارد، اما مبلغی که توتال تاکنون در این قرارداد هزینه کرده است، تا زمان اجرای کار بازپرداخت نمی‌شود.

براساس گفته‌های مدیرعامل شرکت ملی نفت، این شرکت فرانسوی تاکنون حدود ۹۰میلیون دلار در این پروژه سرمایه‌گذاری کرده است.

اینترنت پتیاک

پتیاک

بدون توقف!

پهنای باند اختصاصی ویژه سازمان ها و ادارات

با تجهیزات رایگان و تعرفه عالی

۲۳۴۹-۰۲۱

www.petiak.com

دارای پروانه سراسری ارائه خدمات ارتباطی ثابت از سازمان

تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی به شماره ۹۵-۱۱-۱۰۰